

# Demir versterkt strijd tegen georganiseerde misdaad: met algoritmes op zoek naar malafide ondernemingen

Vlaanderen neemt het voortouw om de strijd tegen ondermijnende criminaliteit op een slimme manier op te drijven. Vlaams minister van Justitie en Handhaving Zuhail Demir stelt gedurende een jaar in 10 steden en gemeenten een data gedreven instrument ter beschikking waarmee malafide ondernemingen opgespoord kunnen worden. Graydon, een handelsinformatiekantoor gespecialiseerd in het verzamelen van bedrijfsinformatie, werkte een criminaliteitsplatform uit gevoed door bedrijfsdata. Door alle beschikbare financiële en economische gegevens van bedrijven door te lichten, komen fraudegevoelige ondernemingen sneller aan het licht. Dit instrument ondersteunt dus een correcte en snelle beeldvorming.

“De illegale economie is in bepaalde gebieden groter dan de legale. Denk maar aan een aantal grootsteden of grenssteden. Heel wat lokale ondernemingen, zoals kapperszaken, restaurants, carwashes, shishabars, viswinkels, etc. worden gebruikt voor witwassen en drugscriminaliteit of ze worden gefinancierd met criminele inkomsten”, zegt Demir.

In normale omstandigheden vergt het de politie of het stadsbestuur heel wat maanden speuren en onderzoekswerk om na te gaan of het bij een lokale zaak, die bv een bepaalde vergunning aanvraagt, effectief om een illegale dekmantel gaat. Daar moet het criminaliteitsplatform van Graydon verandering in brengen. In een muisklik kan men tal van informatie over een bedrijf ontvangen. Concreet wordt er op basis van openbronnen over bedrijfsinformatie (zoals de gegevensbanken van KBO, Nationale Bank, Belgisch Staatsblad en uitspraken van de handelsrechtbank) data-analyses gemaakt omtrent economische en financiële posities van ondernemingen die in interactie gaan met lokale overheid. Zo kan Graydon zeggen of een bedrijf kredietwaardig en economisch betrouwbaar is. De uitdaging is om dergelijke openbare informatie ook tegenover een criminologische inzicht af te zetten. Daarom zitten ook de kenmerken van een malafide onderneming in het systeem. Door er een algoritme op los te laten, geeft het platform een overzicht van mogelijke malafide bedrijven. De politie en de stad kunnen niet alleen een individueel bedrijf laten doorlichten, maar ook alle bedrijven in een bepaalde wijk of handelsactiviteit.

## Opschaling na succesvolle experimenten

Voortbouwend op eerdere experimenten van steden zoals Antwerpen en Genk met geautomatiseerde vroegdetectie, wil de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving het criminaliteitsplatform nu verder verfijnen, uittesten en aanpassen aan de lokale noden in zowel een grootstedelijke context als kleinere gemeentes. Bovendien zouden de testgebieden ook aandacht moeten hebben voor verschuivingsgedrag van deze malafide ondernemingen. Gaan dergelijke bedrijven naar andere gemeenten om daar opnieuw te proberen een vergunning aan te vragen of blijven ze ter plaatsen maar richten ze zich op een andere economisch sector (van nachtwinkel naar carwash).

*“Heel veel steden en gemeenten hebben al een stevig bestuurlijk handhavingsbeleid opgebouwd om de ondermijnende criminaliteit op hun grondgebied, via hun*

*vergunningsbeleid, aan te pakken. Maar daar kruipen vooral tijd en menselijke capaciteit in. Iets wat ze niet altijd hebben. Ik wil hen nu meer slagkracht geven met dit screeningsinstrument in de strijd tegen de georganiseerde misdaad. Ze neemt Vlaanderen het voortouw om mee te voorkomen dat malafide individuen of netwerken het ondernemersklimaat zouden kunnen infecteren door misbruik te maken van economische structuren of onrechtmatig overheidssteun of subsidiering aan te vragen.”*

Het weren van malafide ondernemingen zal ook een positieve invloed hebben op de lokale economie, waar dergelijke malafide winkels soms zulke lage prijzen voor hun producten vragen dat ze zo de legale handelaars wegconcurreren.

### **10 testgebieden en de milieu-inspectie**

De minister heeft nu 10 testgebieden (grote steden, centrumsteden, landelijk gebied, politiezone) gecontacteerd. Deze zijn verspreid over de verschillende regio's van het Vlaamse land. Gezien de ervaringen van Antwerpen en Genk worden ook zij in het betrokken in het project. In het bijzonder wordt gekeken naar gemeenten die reeds actief betrokken zijn in de bestuurlijke aanpak, zoals Turnhout, de Westkust, Vilvoorde, Aalst, Sint-Niklaas, Kortrijk maar ook St-Pietersleeuw en Maaseik. Sommige gemeenten werken hierin samen binnen de context van de Politiezone.

*“We gaan het instrument ook voor de eerste keer testen bij één van onze inspectiediensten”, aldus Demir, “namelijk de milieu-inspectie. Ik kan niet meer op één hand tellen met hoeveel frauduleuze ondernemingen de milieu inspectie te maken krijgt: van mestfraude tot drugsafval.. Op die manier gaan we die malafide bedrijven veel sneller kunnen opsporen en de gepaste maatregelen kunnen nemen tot sluiting.”* Zo wil de minister nagaan of het, bij een positief resultaat, ook breder kan gebruikt worden voor alle handhavings- en inspectiediensten van de Vlaamse Overheid.

Dat geldt ook voor alle steden en gemeenten. *“Nu merken we dat lokale criminaliteit gewoon opschuift van steden waar er zwaar gehandhaafd worden, naar steden waar dat minder het geval is. Dan dweil je natuurlijk met de kraan open. Als het systeem succesvol blijkt in de 10 vooropgestelde steden en gemeenten, en verder kan verfijnd worden in functie van de noden, zorg je voor een sluitend systeem, waarbij verschuivingen onmiddellijk worden gedetecteerd en aangepakt”,* aldus Zuhail Demir.